

Ansvarlige obligationer

periodiske oplysninger 2023

Periodisk offentliggørelse af oplysninger om finansielle produkter, jf. artikel 8, stk. 1, 2 og 2a, i forordning (EU) 2019/2088 og artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2020/852

Produktnavn: PD Ansvarlige obligationer

Identifikator for juridiske enheder (LEI-kode): 213800FUOGLQ4FL3R57

Miljømæssige og/eller sociale karakteristika

Ved "bæredygtig investering" forstås en investering i en økonomisk aktivitet, der bidrager til et miljømæssigt eller socialt mål, forudsat at investeringen ikke i væsentlig grad skader miljømæssige eller sociale mål, og at de virksomheder, der investeres i, følger god ledelsespraksis.

EU-klassificerings-systemet er et klassificeringssystem, der er fastsat i forordning (EU) 2020/852, og som opstiller en liste over miljømæssige bæredygtige økonomiske aktiviteter. I nævnte forordning er der ikke fastsat en liste over socialt bæredygtige økonomiske aktiviteter. Bæredygtige investeringer med et miljømål kan være i overensstemmelse med klassificeringssystem et eller ej.

Havde dette finansielle produkt et bæredygtigt investeringsmål?

Ja

Nej

Det foretog **bæredygtige investeringer med et miljømål: ___%**

i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

I økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

Det foretog **bæredygtige investeringer med et socialt mål: ___%**

Det **fremmede miljømæssigt/sociale (M/S) karakteristika**, og selv om det ikke havde en bæredygtig investering som mål, havde det en andel af bæredygtige investeringer på 81 %

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et socialt mål

Det fremmede M/S- karakteristika, men **foretog ikke nogen bæredygtige investeringer**

I hvilket omfang blev de miljømæssige og/eller karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opfyldt?

PensionDanmark har i 2023 haft fremme af miljø- og sociale karakteristika højt på dagsordenen, og det gælder også for PD Ansvarlige obligationer. Vores investeringer skal leve op til vores kriterier for ansvarlige investeringer for at være i investeringsuniverset, og det sikres bl.a. gennem værktøjer som eksklusion af bestemte sektorer og selskaber, som ikke lever op til vores kriterier for ansvarlig investeringer. Dette har også været gældende for 2023. I 2023 har PD Ansvarlige Obligationer overholdt eksklusionslisten, som løbende i 2023 er blevet opdateret med den nyeste information om selskaber, der bryder med vores eksklusionspolitik.

Bæredygtighedsindikatorer måler, hvordan de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af dette produkt opnås.

Hvordan klarede bæredygtighedsindikatorerne sig?

Bæredygtighedsindikatoren for PD Ansvarlige Obligationer er overholdelse af eksklusionspolitikken. Puljen er løbende blevet screenet for brud på PensionDanmarks eksklusionspolitik og den har i 2023 ikke indeholdt selskaber, der har brudt med PensionDanmarks eksklusionspolitik. Konkret vil det sige at de investeringer, der har ligget i PD Ansvarlige Obligationer i 2023 ikke har været investeret i selskaber, som bryder med vores eksklusionskriterier, hvilket opgøres nedenfor:

Investeringer i selskaber, der er:	2023	2022
Involveret i tobaksproduktion	0%	0%
Involveret i produktion af antipersonelminer, klyngebomber eller kemiske våben	0%	0%
Mineselskaber med over 5% af omsætningen fra termisk kulproduktion	0%	0%
Mineselskaber, der påbegynder ny udvinding af termisk kul	0%	0%
Olieselskaber med over 5% af omsætningen fra tjæresand	0%	0%
Russiske selskaber	0%	0%

Bæredygtighedsindikatorerne er ikke revideret særskilt af en uafhængig tredjepart.

... og sammenlignet med tidligere perioder?

Der henvises til besvarelsen af forrige spørgsmål.

Hvad var målene for de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, og hvordan bidrog de bæredygtige investeringer til sådanne mål?

PD Ansvarlige Obligationer har et mål om at investere i minimum 30% bæredygtige investeringer. Disse bæredygtige investeringer foretages i virksomhedsobligationer, der kategoriseres som green bonds, der fremmer et eller flere miljømål.

Hver investering i en virksomhedsobligation er medregnes kun én gang i opgørelsen af bæredygtige investeringer. En investering i en virksomhedsobligation medregnes derfor enten som en bæredygtig investering i overensstemmelse med EU-taksonomien eller som en bæredygtig investering med et miljømål, der ikke er i overensstemmelse med EU-taksonomien.

Hvordan skadede de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, ikke i væsentlig grad nogen af de miljømæssige eller sociale bæredygtige investeringsmål?

PensionDanmark investerer kun i investeringer, som lever op til vores eksklusionspolitik, hvor investeringer der i væsentlig grad vurderes til at skade miljø eller sociale formål ekskluderes (se ovenfor). Investeringer i PD Ansvarlige Obligationer foretages efter PensionDanmarks eksklusionspolitik. Eksklusionslisten bliver løbende opdateret, og der PD Ansvarlige Obligationer screenes ligeledes løbende for, om nogle investeringer skulle bryde med eksklusionspolitikken.

Hvordan blev der taget hensyn til indikatorer for negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

PensionDanmark rapporterer på de såkaldte Principle Adverse Impact (PAI)-indikatorer for investeringer i aktier og obligationer. Rapporteringen dækker 20 indikatorer for negativ bæredygtighedsindvirkning. 2 af disse indikatorer er udvalgt af PensionDanmark, da de afspejler fokusområder for vores ESG-arbejde: selskabernes politik på afskovning, samt proces for due diligence på menneskerettighedsområdet.

Når der måles på selskabernes effekt og indsatser på bæredygtighedsområdet, skaber det et bedre grundlag for at opnå bedre resultater og reducere negative bæredygtighedsindvirkninger. Indikatorerne er et værktøj, som supplerer PensionDanmarks øvrige ESG-arbejde. PAI-scoring, der indikerer negative indvirkninger på miljømæssige og sociale bæredygtighedsfaktorer, kan give anledning til at PensionDanmark udøver aktivt ejerskab og forsøger at påvirke virksomheder til at forbedre deres indsats.

PD Ansvarlige Obligationer investeres i virksomhedsobligationer hvor der tages hensyn til negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer. Inden for klima kigges der på selskabernes CO₂-udledninger og CO₂-aftryk, samt hvorvidt selskabet er aktivt inden for den fossile sektor. En andel af selskaberne der købes virksomhedsobligationer af i PD Ansvarlige Obligationer er selskaber med en eksponering mod den fossile sektor, da mange af disse selskaber udbyder grønne obligationer med henblik på at omstille deres forretning væk fra fossile brændsler til vedvarende energi.

Selskabernes negative påvirkning af biodiversitet er også et fokuspunkt for selskaberne, som der tages hensyn til. I 2023 registrerede vi ikke nogle negative påvirkninger af biodiversitet for PD Ansvarlige Obligationer.

Derudover er der også opmærksomhed på selskabernes sociale forhold, herunder andelen af kvinder i selskabernes bestyrelser, overtrædelse af UN Global Compacts principper og involvering i kontroversielle våben. Der er ikke registreret selskaber i PD Ansvarlige Obligationer, der i 2023 har overtrådt UN Global Compacts principper eller været involveret i kontroversielle våben.

Var de bæredygtige investeringer i overensstemmelse med OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder?

PensionDanmarks retningslinjer for ansvarlige investeringer baserer sig grundlæggende på respekt menneskerettighederne. Brud på OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder har derfor også været et opmærksomheds punkt i 2023. Vi er særligt opmærksomme på hvorvidt investeringerne i PD Ansvarlige Obligationer har brudt med UN Global Compacts principper. Dette har der været screenet for i 2023 og der har ikke været investeringer i PD Ansvarlige Obligationer, som har brudt med UN Global Compact i år.

Gennem de bæredygtige investeringer i grønne obligationer, understøttede PD Ansvarlige Obligationer bl.a. grøn omstilling væk fra fossile brændstoffer, som understøtter Parisaftalen om klima. Derudover investerede PD Ansvarlige Obligationer i grønne obligationer, der bl.a. understøttede flere af FN's verdensmål, bl.a. gennem obligationer der understøtter bæredygtigt brug af vandressourcer og adgang til drikkevand.

EU-klassificeringssystemet fastsætter et princip om ikke at gøre væsentlig skade, hvorved investeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, ikke i væsentlig grad bør skade målene i EU's klassificeringssystem, og der er specifikke EU-kriterier.

Princippet om ikke at gøre skade gælder kun de for investeringer, der ligger til grund for det finansielle produkt, og som tager højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter. De investeringer, der ligger til grund for den tilbageværende andel af dette finansielle produkt, tager ikke højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.

Andre bæredygtige investeringer må heller ikke i væsentlig grad skade miljømæssige eller sociale mål.

Hvordan tog dette finansielle produkt hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

PensionDanmark ekskluderer selskaber, som har overtrådt vores retningslinjer for ansvarlige investeringer eller som er involveret i aktiviteter, som PensionDanmark har udelukket fra investeringsuniversitet. Disse aktiviteter dækker over de aktiviteter, som vi anser for at være de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer. PensionDanmark ekskluderer selskaber, der er:

- > involveret i tobaksproduktion
- > involveret i produktion af antipersonelminer, klyngebomber eller kemiske våben
- > mineselskaber med over 5% af omsætningen fra termisk kulproduktion
- > mineselskaber, der påbegynder ny udvinding af termisk kul
- > olieselskaber med over 5% af omsætningen fra tjæresand
- > russiske selskaber

Hvad var dette finansielle produkts største investeringer?

Oversigten er opgjort for d. 31.12.2023.

Listen omfatter de investeringer, der udgjorde den største andel af de finansielle produkts investeringer i referenceperioden.

Største investeringer 2023	Sektor	% aktiver	Land
FNTOIL 7 1/2 07/01/25	Energi	1,31%	FI
Bayfront Infrastructure Capita	Finans	1,27%	SG
VENAEN 3.133 02/26/25	Energi	1,22%	SG
INTERC 4 1/2 06/30/56	Forsyning	1,03%	CL
PTHREE 1 5/8 01/26/29	Finans	1,03%	LU
DANSKE BANK	Finans	0,99%	DK
ETHIAS 6 3/4 05/05/33	Finans	0,99%	BE
YFN DAT 1 5/8 10/04/26	Finans	0,97%	FI
DNFSDC 4 1/8 12/02/29	Industri	0,96%	NL
CAF 0.45 02/24/27	Statsobligationer	0,95%	VE
NK 4 3/4 11/29/29	Materialer	0,94%	FR
IBESM 3 1/4 PERP	Forsyning	0,94%	NL
STATK 3 1/8 12/13/26	Forsyning	0,93%	NO
VATFAL Float 05/26/83	Forsyning	0,91%	SE
SSONO Float 08/19/25	Forsyning	0,91%	NO

Da PD Ansvarlige Obligationer først er blevet deklareret som artikel 8-produkt i 2023, er de største investeringer for 2022 ikke opgjort.

Hvilken andel udgjorde bæredygtighedsrelaterede investeringer?

Andelen af bæredygtighedsrelaterede investeringer i 2023 per 31. december 2023 for PD Ansvarlige obligationer var på 86,4%. Dette baserer sig på rapporteret data af aktiviteter i overensstemmelse med EU-taksonomien fra MSCI.

Hvad var aktivallokeringen?

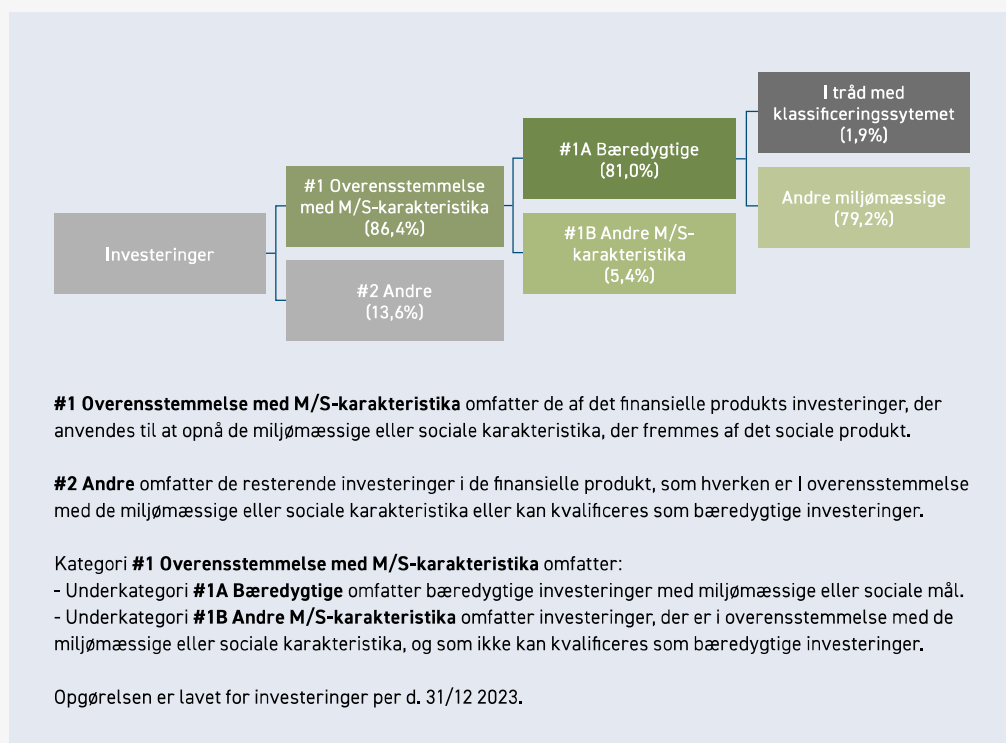
Opgørelsen over '#1A Bæredygtige' investeringer er baseret på investeringer i virksomhedsobligationer.

Investeringer medtaget under '#1B Andre M/S karakteristika' dækker delvist over investeringer, hvor der enten ikke er datadækning for at kunne dokumentere, at de kan opgøres som bæredygtige investeringer. Det gælder også for investeringer som det vurderes er omfattet af taksonomien (såkaldt "taxonomy eligible"), men hvor der ikke er tilstrækkelig dokumentation til at fastslå at de er i overensstemmelse med taksonomien.

Investeringer medtaget under '#2 Andre' dækker over derivater og likvide midler, hvilket er beskrevet yderligere herunder.

PensionDanmarks investeringer har til hovedformål at skabe et godt risikosteret afkast til vores medlemmer på deres pensionsopsparing. Investeringer medtaget under '#1B Andre M/S karakteristika' dækker derfor også over investeringer, som ikke har til formål at bidrage til bæredygtighedsmål, men i stedet bidrager til at skabe et positivt afkast, som kan skabe rammerne for en god pension og tryk alderdom for vores medlemmer. Generelt bidrager finansieringen af selskaber og projekter i PensionDanmarks investeringsunivers, der dækker over et stort antal sektorer og geografier, til at fremme velstand, vækst og beskæftigelse.

Alle PensionDanmarks investeringer skal leve op til vores retningslinjer for ansvarlige investeringer, og alle selskaber evalueres på basis af deres forretningsmodel og tilgang til miljøhensyn, menneskerettigheder og arbejdstagerforhold således at de fremmer miljø og sociale karakteristika. Selskaber, som ikke lever op til PensionDanmarks politik, og hvor dialog er udsigtløs, ekskluderes. Dette gælder også for investeringerne under PD Ansvarlige obligationer.

Inden for hvilke økonomiske sektorer blev investeringerne foretaget?

Mulighedsskabende aktiviteter gør det direkte muligt for andre aktiviteter at yde et væsentligt bidrag til et miljømål.

Omstillingsaktiviteter er aktiviteter, for hvilke der endnu ikke findes kulstof-fattige alternativer, og som blandt andet har drivhusgas-emissionsniveauer, der svarer til de bedste resultater.

Investeringerne i aktier og virksomhedsobligationer er foretaget inden for en række forskellige sektorer, som ses nedenfor:

Sektor	Pct.
Energi	8,0%
Materialer	4,0%
Industri	7,4%
Forbrugsgoder	3,7%
Konsumentvarer	3,7%
Sundhedspleje	1,8%
Finans	27,7%
IT	1,0%
Telekommunikation	2,9%
Forsyning	30,4%
Ejendom	3,8%
Statsobligationer	5,6%

Af investeringerne i PD Ansvarlige obligationer udgøres 11,8% af selskaber, som er aktive i den fossile sektor.

I hvilket omfang var de bæredygtige investeringer med et miljømål i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

er bæredygtige investeringer med et miljømål, der ikke tager hensyn til kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter i henhold til EU-klassificeringssystemet.

Investeringer, der er opgjort som bæredygtige investeringer med et miljømål i overensstemmelse med EU-Taksonomien, vurderes at bidrage til enten miljømålet i taksonomien om modvirkning af klimaændringer eller tilpasning til klimaændringer. Andelen af de samlede investeringer med et miljømål i overensstemmelse med EU-taksonomien opgøres for 2023 til 1,9% af alle investeringer i PD Ansvarlige obligationer inkl. statsobligationer. Andelen af investeringer i overensstemmelse med EU-taksonomien er ikke revideret særskilt af en uafhængig tredjepart.

EU-taksonomien indeholder flere miljømål, hvoraf der for 2023 er tilgængelig data for to af målene. 1,9% af investeringerne i PD Ansvarlige obligationer understøtter miljømålet om modvirkning af klimaforandringer, og 0% af investeringer i PD Ansvarlige obligationer understøtter miljømålet om tilpasning til klimaforandringer. Begge disse andele rapporteres separat fra opgørelsen.

Opgørelsen over virksomhedsobligationer er opgjort på baggrund af rapporteret data fra Bloomberg, der baserer sig på andelen af 'use of proceeds' som går til aktiviteter i overensstemmelse med taksonomien.

Opgørelsen af virksomhedsobligationer i overensstemmelse med EU-taksonomien inkluderer kun grønne obligationer, hvor der tilgængelig rapporteret data fra Bloomberg for virksomhedsobligationens overensstemmelse med EU-taksonomien.

Medførte det finansielle produkt investeringer i aktiviteter relateret til fossilgas og/eller atomenergi i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet ¹

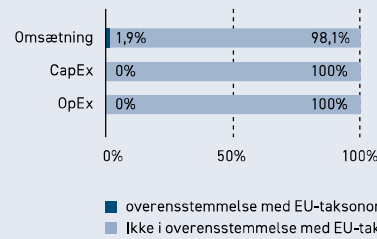
Ja: Fossil Gas Atomkraft

Nej

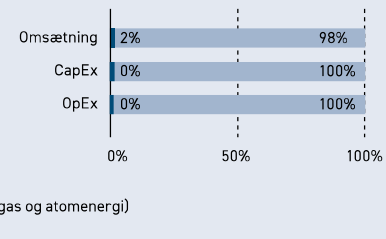
¹ Fossilgas og/eller atomrelaterede aktiviteter vil kun være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, hvis de bidrager til at begrænse klimaændringer ("modvirkning af klimaændringer") og ikke i væsentlig grad skader noget miljømål – se forklarende note i venstre margen. Kriterierne i deres helhed for økonomiske aktiviteter inden for fossilgas og atomenergi, der er i overensstemmelse med taksonomien fastsat i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/1214.

Diagrammerne nedenfor viser med grønt procentdelen af investeringer, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Da der ikke findes nogen hensigtsmæssig metode til at bestemme overensstemmelsen med klassificeringssystemet for statsobligationer*, viser det første diagram overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forhold til alle det finansielle produkts investeringer, inkl. statsobligationer, mens det andet diagram kun viser overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forbindelse med det finansielle produkts investeringer, ekskl. statsobligationer

1. Investeringer i overensstemmelse med EU-taksonomien inkl. statsobligationer*

2. Investeringer i overensstemmelse med EU-taksonomien ekskl. statsobligationer*

*For disse diagrammer omfatter "statsobligationer" alle statsengagementer.

Hvad var andelen af investeringer i omstillingsaktiviteter og mulighedsskabende aktiviteter?

Andelen af investeringer i omstillingsaktiviteter ('transitional') i 2023 for PD Ansvarlige obligationer var 0%. Andelen af investeringer i mulighedsskabende aktiviteter ('enabling') i 2023 for PD Ansvarlige obligationer var 0%.

Hvad var andelen af bæredygtige investeringer med et miljømål, der ikke er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

Andelen af bæredygtige investeringer, som ikke er i overensstemmelse med EU-taksonomien er 79,2%. Opgørelsen dækker over investeringer i grønne obligationer.

Opgørelsen af investeringer i grønne obligationer er baseret på data fra Bloomberg.

Hvilken andel udgjorde socialt bæredygtige investeringer?

Der er ikke sat et mål om en minimumsandel af socialt bæredygtige investeringer og derfor opgøres dette ikke.

Hvilke investeringer blev medtaget under "Andre", hvad var formålet med dem, og var der nogen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier?

Investeringer medtaget under 'Andre' inkluderer derivater og likvide midler og udgør 13,6% af de samlede investeringer. Formålet med derivater er at risikoafdække investeringsporteføljen, og likvide midler stammer fra løbende afkast og indbetalinger fra medlemmer og genplaceres hurtigst muligt og anvendes derudover til at have et likvidt beredskab til at dække udgifter. Disse investeringer er medtaget under 'Andre', da det ikke er muligt at opgøre hvorvidt de fremmer de miljømæssige og sociale karakteristika. Alle PensionDanmarks investeringer skal leve op til vores retningslinjer for ansvarlige investeringer, og det dækker også vores derivater. For vores likvide beholdning er det ikke muligt at stille miljømæssige eller sociale minimumsgarantier.

Hvilke foranstaltninger er der blevet truffet for at opfylde de miljømæssige og/eller sociale karakteristika i referenceperioden?

PensionDanmark har også i 2023 overvåget, om vores investeringer lever op til vores retningslinjer for ansvarlige investeringer. I tilfælde af selskaber, som ikke lever op til PensionDanmarks politik og hvor dialog er meningsløs, har det ført til eksklusion af selskabet fra PensionDanmarks samlede investeringsunivers.

Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med referencebenchmarket?

Der er ikke angivet et specifikt indeks som referencebenchmark.